

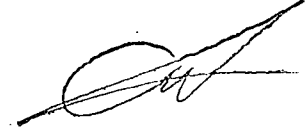

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

47764

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim 27.07.2026

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

Vakıf Yükseköğretim Kurumlarının çalışma usul ve esasları 2547 sayılı Yükseköğretim Kurumları Kanunu çerçevesinde belirlenmiştir. Kanunun 36. Maddesi kapsamında Çalışma esasları belirlenmiş ve “Öğretim elemanları, üniversitede devamlı statüde görev yapar.”, şeklinde ifadeler yer verilmiştir ve detaylı açıklamalarda bulunulmuştur. Bununla birlikte Ek Madde 8 – “Vakıfça kurulacak yükseköğretim kurumlarındaki akademik organlar, Devlet yükseköğretim kurumlarındaki akademik organlar gibi düzenlenir ve onların görevlerini yerine getirir. Öğretim elemanlarının nitelikleri Devlet yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanlarının niteliklerinin aynıdır. Devlet yükseköğretim kurumlarında çalışmaları yasaklanmış veya disiplin yoluyla bu kurumlardan çıkarılmış kişiler, vakıf yükseköğretim kurumlarında görev alamazlar. (Ek fıkra: 15/4/2020-7243/11 md.) Vakıf yükseköğretim kurumlarında çalışan öğretim elemanlarına, unvanlarına göre Devlet yükseköğretim kurumlarında ödenen ücret tutarından az ücret verilemez. Bu fıkra kapsamında Devlet yükseköğretim kurumlarında ödenen emsal ücretin hesaplanmasında ilgili mevzuat uyarınca aylıklara ilişkin hükümlerin uygulandığı kadroya bağlı ödemeler dikkate alınır.”, denilmektedir.

Bu çerçevede Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi verilerine göre ülkemizde 129 devlet, 79 vakıf olmak üzere 208 üniversite bulunmaktadır. Bu üniversitelerde 156.855 devlet, 32.966 vakıf üniversitelerinde olmak üzere toplam 189.821 akademisyen görev almaktadır. Ancak 1 Ocak 2024 ile 8 Temmuz 2026 tarihleri arasında Vakıf üniversitelerinde görev yapan en az 446 akademisyenin işten çıkarıldığı iddia edilmektedir. Bu kapsamda sadece son bir ay içinde İstanbul'daki vakıf üniversitelerinde 150'den fazla akademisyenin işine son verildiği ve “gerçek sayının bunun çok üzerinde olduğunu, tehdit ve şantajla ücret ve tazminat ödemelerinin gasp edildiği, kitlesel hak ihlallerinin gerçekleştiği”, ilgili meslek örgütleri ve sendikalar tarafından açıklanmaktadır.

Üniversite yönetimlerinin işten çıkarmaları “norm kadro fazlası”, “ekonomik daralma” ve “sözleşme süresinin dolması” gibi gerekçelerle savunulmakta ancak, bu durum 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu uyarınca akademik kadroların daimîliği ve iş sözleşmelerin belirsiz süreliği ile çelişmektedir.

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

47764

Türkiye'de vakıf üniversitelerinde son yıllarda derinleşen güvencesizlik, düşük ücret dayatmaları ve idari baskılar, sistematik bir işten çıkarma dalgasına dönüşmüştür. Ortaya çıkan bu tablo, yükseköğretim alanında iş güvencesinin fiilen ortadan kalktığını ve vakıf üniversitelerinde görev yapan akademisyenlerin, her yıl yenilenen belirli süreli sözleşmeler aracılığıyla adeta mevsimlik statüye itildiğini göstermektedir.

Bu durum herhangi bir yazılı bildirim yapılmadan, yalnızca "sözleşmenin sona ermesi" ifadesiyle sözlü olarak işten çıkarılma, gerekçe gösterilmeksizin atamaların iptali, araştırma görevlisi kadrolarının kaldırılarak yerlerine yarı zamanlı lisansüstü öğrencilerin geçirilmesinin planlanması, norm kadroların tasfiyesi ve güvencesiz istihdam modelinin yaygınlaştırılması demektir. Aynı zamanda 18 saat zorunlu ders yükü dayatma; kendi bölümünde bu saati dolduramayanlara başka bölümlerden ders atanacağı belirtme, bölüm kapandı iddiasıyla veya tamamen gerekçesiz biçimde işten çıkarma; dersleri sistemden sessizce kaldırma, eş zamanlı olarak tüm öğretim üyelerine sabah 09.15'te kampüste hazır bulunma zorunluluğu getirilme; akademik izin günleri fiilen kaldırma, personel kartları üzerinden dijital takip sistemi uygulama, araştırma görevlileri için gecikenler listesi oluşturma gibi mobbinge varan uygulamalar görülmektedir.

Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası'nın vakıf birimi, akademisyenlerin sendikal faaliyetleri, eleştirel görüşleri, çalışma koşullarına dair itirazları veya ücret talepleri nedeniyle hedef alınabildiğini; sözleşmelerin bir tür baskı aracına dönüştüğünü; akademik özgürlüğün idari keyfiyet karşısında daraltıldığını ortaya koyduğunu ifade etmektedir. Sendikaların "mevsimlik akademisyenlik" değerlendirmesi, akademik emeğin güvencesiz, geçici ve kontrol altında tutulabilir bir statüye dönüştüğünü göstermektedir.

Bu iddia ve açıklamalar mesleki saygınlığı, bilgi üretme motivasyonu, eğitim-öğretimin niteliği, öğrenci başarısı, akademik özgürlük ve kurumsal sürdürülebilirliğe büyük ölçüde zarar vermesi bakımından gerekli denetim ve yasal düzenlemelerin yapılmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu Bağlamda;

1. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa tabi oldukları halde üniversite yönetimleri tarafından "norm kadro fazlası", "ekonomik daralma" ve "sözleşme süresinin dolması" gibi gerekçelerle son 3 yılda işten çıkarılan akademisyen sayısı kaçır? Bu hususta tarafınıza ulaşan herhangi bir talep ve şikâyet var mıdır? Söz konusu talep ve şikâyetlere ilişkin ne tür adımlar atılmıştır?
2. Vakıf üniversitelerinde Bakanlığınız tarafından ne sıklıkta denetim yapılmaktadır? Özellikle bahse konu işten çıkarılma şekillerine ilişkin tarafınızca meri mevzuata uygun olmayan herhangi bir işlem tespit edilmiş midir? Şayet tespit edilmişse bu hususta ne tedbirler alınmıştır?
3. Yükseköğretim mevzuatının uyarınca süreklilik arz eden akademik pozisyonlarda her yıl İş Kanunu kılıfıyla belirli süreli sözleşme yapılması ve bu yolla iş güvencesinin fiilen

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

47764

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

ortadan kaldırılmasını 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na aykırı olduğunu düşünüyor musunuz? Mesleğin saygınlığı, bilgi üretme motivasyonu, eğitim-öğretimin niteliği, öğrenci başarısı, akademik özgürlük ve kurumsal sürdürülebilirlik açısından bu uygulamanın yaygınlaşmasına karşı herhangi bir tedbir alacak mıdır? konuya ilişkin Bakanlığınız tarafından hazırlanmış bir rapor veya analiz bulunmakta mıdır?

4. Bazı vakıf üniversitelerinde kıdem tazminatı tavanının artmasından önce işten çıkarılmalar, işe iade kararlarının aylarca uygulanmadığı, kadrolarının kaldırılarak yerine yarı zamanlı lisansüstü öğrencilerin getirildiği, şeklindeki iddialara ilişkin tarafınızca herhangi bir inceleme ve soruşturma başlatılmış mıdır? Bu hususta idari/adli ne tür yaptırımlar uygulanmıştır?
5. Bazı Vakıf üniversitelerinde meslek haysiyetine uymayan, çalışma etiğini zedeleyen 'zorunlu 09.15 mesai uygulaması, dijital gözetim, izin günlerinin kaldırılması, bölümlerin kapatılarak akademisyenlerin işten çıkarılması' gibi mobbinge varan uygulamalara ilişkin Bakanlığınız tarafından herhangi bir denetim başlatılmış mıdır? Bu hususta ne tür tedbirler alınmıştır?
6. Meri mevzuat çerçevesinde vakıf yükseköğretim kurumlarının "yeni akademik birim kurma ve program açma taleplerinin askıya alınması" önlemini gerektiren "Eğitim-öğretime başlanması ve sürdürülmesi için Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen öğretim elemanı ve üyesi sayılarının sağlanmadığının tespit edilmesi" çerçevesinde; YÖK tarafından vakıf üniversitelerinde istihdam edilmesi gereken asgari öğretim elemanı/üyesi sayıları her dönem belirlenmekte midir? Belirlenen sayıda öğretim üyesi/elemanı istihdam edilip edilmediği denetlenmekte midir? Bu denetimler sonucunda söz konusu yaptırımın uygulandığı vakıf üniversiteleri hakkında ne tür yaptırımlar uygulanmıştır?
7. 2547 sayılı Kanun'un Ek Madde 8- "Vakıf yükseköğretim kurumlarında çalışan öğretim elemanlarına, unvanlarına göre Devlet yükseköğretim kurumlarında ödenen ücret tutarından az ücret verilemez.", hükmünü dikkate almayarak devlet üniversitelerindeki emsallerinden daha düşük ücret ödediği tarafınızca tespit edilen üniversite/ler var mıdır? Bu hususta gerekli inceleme ve soruşturmalar yapılmış mıdır?
8. Üniversite yönetimlerinin sığındığı kimi kanuni boşlukları dolduran, mesleki saygınlığı, bilgi üretme motivasyonu, eğitim-öğretimin niteliği, öğrenci başarısı, akademik özgürlük ve kurumsal sürdürülebilirlik kavramlarını önceleyen bir yasal düzenleme yapmaya ilişkin herhangi bir çalışmanız var mıdır? Bu husustaki yaklaşımınız nedir?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA